

שעון החול של קן הקוקייה

שעון הקוקייה מאבד את גרגרי החול שבתוכו אט אט, בביטחה - החול אוזל, הזמן חולף, הקוקייה מזדקנת ומכילה את עצמה לדרכה האחרונה. אילו היתה ברבור היתה פוצחת בשי. קוקו, קוקו.

שעון החול של קן הקוקייה מתרוקן והולך. מסביב לקן פורצות מדורות המרד - סטודנטים ותלמידי תיכון בבירזית וחלחול. ראשי הערים, בראש מיצעד-המחאה בשכם ורמאללה.

האש מתפשטת - ממעיליה שבצפון אל נאות סיני שבדרום. הציפור הממשלתית פוצחת בשירת ברבור-הקוקייה שלה, משני צדי-פיה: את מורדי נאות-סיני היא מנחמת בלירות אינפלציוניות ואת המפגינים בשכם ומעיליה היא מכניעה באלות מיסמר-הגבול, יריות באוויר ופצצות נאז.

מתוך אש המרד, אפר המדורה והגחלים הלוחשות, צצה ועולה ציפור חדשה: ציפור החול, הפניקס, הישר מתוך האגדה המצרית של "השלום" המזרח-תיכוני נוסח סאדאט-בגין-קארטר.

שימעון פרס הוא הפניקס של מדינת ישראל והעם היהודי. לפניקסים היהודיים ישנה תכונה מיוחדת: הם הופכים לקוקיות ותוכים בעת שהם מגיעים לשל-טון.

שעון החול מתרוקן והולך. קוקו, קוקו, קוקו.

אלכס מסיס, ניו-יורק - חל-אביב

את גימי קארטר תעמיד ממשלת ישראל אל עמוד הקלון. ראש הממשלה של קן הקוקייה יביא בעצמו לווינגטון את הטלמי הצהוב, כדי להדביקו על חזהו של הנשיא לשעבר. ממשלתו של בגין מומחית גדולה לטלאים - מדיני-יותה הכלכלית, החברתית, הביטחונית היא טלאי-על-גבי-טלאי-על-גבי-טלאי. קוקו.

ממשלת-קן-הקוקייה מקימה מגדלי חול באוויר. לקן הקוקייה התנחלויות-חול, מיטלטי-חול, קודש וחול, חול ביעני הבריות ושעון של חול. שעון החול של קן הקוקייה אינו מתקתק - הוא משמיע קולות-נפץ. קורטאח, קורטאח, קורטאח.

מנחם בגין, הווזיר האימפריאלי של מדינת ישראל, הוא הקוקייה של מדינת היהודים.

בנימין זאב הרצל אמר שאם נרצה אין זו אגדה - במקום אגדה יש לנו עתה פאטאה מורגאנה, מיקסס-שווא, תמונת-הזיות במדבר החול שמזודת-זאב וקרן תל-חי הם נקודות הציון (נ.צ. או פ"צ) היחידות של ההסתדרות הציונית החדשה, מפריחת השממה של הזיות ארץ-ישראל השלמה.

ממרחקים נראית ממשלת ישראל כקוקו אחד גדול. יש סבויים כי ממשלתו של מנחם בגין היא בת-יענה. כאלה המשוכנעים שזו היא ממשלה של חמורים.

אחרים נשבעו שזהו סופרמן ולא ציפור. זו ציפור: קוקייה.

ממשלת ישראל היא קן הקוקייה. קוקו ראשון הוא ראש-הממשלה; שני מכהן כסגנו; שלישי: שר הביטחון; רביעי: שר לחוץ; חמישי: שר לפנים. קוקו לכל עת, לכל חפץ, לכל דבר. קוקו, קוקו.

ארכיאולוג, שהיה רמטכ"ל לפני משה דיין, רפאל איתן ויצחק רבין, אמר שאם אנדי יאנג (שגריר כושי של ארצות-הברית הלבנה באו"ם הצהוב לישראל) יפגש עוד פעם אחת עם נציג סינדיקאט הפושעים (פלסטנין) תבטל ממשלת ישראל את השתתפותה במאמצי השלום של סאדאט וקארטר. מנחם בגין כבר קיבל את פרס-נובל לשלום.

הסגן לרווחת ראש הממשלה אמר, "פוס" ולא משחקים. קוקו.

את אנדי יאנג תעמידה ממשלת ישראל בפינה.

תולדותיו של סרבן-חתימה

ליים לקחת את ביתי ואת אדמתי בניגוד לרצוני, אך אינכם יכולים לחייב אותי לחתום על צו הפינוי, מה גם שאתם עומדים לפנות את מישפחתי ואותי ולהשאיר ליכנו לרחוב." בשל כך הטיל עליו השופט, אברהם בר, מאסר לתקופה בלתי-מוגבלת וקבע, שעלי קאסם אל-קייסי יוחזק בכלא, עד אשר יחתום על צו הפינוי. מכאן כינויו של עלי אל-קייסי בכלא: "סרבן-חתימה". אחיו של עלי, איברהים אל-קייסי, שהיה אסור אף הוא, ויתר, ומקץ תקופת מאסר של חודש וחצי נאות להתפנות. היום הוא גר עם רעייתו ועם ששת ילדיו במיבנה ששימש לול-תרנגולות, ליד שכונת חפצי-בה ("התימנית") הסמוכה לחדרה. זה גורלם של המתפנים. עלי קאסם אל-קייסי נודע בכלא רמלה כאסיר שהכל רוחשים לו כבוד - חבריו לכלא והסוהרים כאחד. הוא כלוא בתא צפוף, ששטחו כ-50 מ"ר בקירוב, עם למעלה מ-20 איש. לא תמיד זוכה אל-קייסי לביקור בני-מישפחתו, המתקשים להתקיים מבחינה כלכלית באין מפרנס, המתקשים לממן את הוצאות הנסיעה מהכפר עד כלא רמלה.

- אנו שואלים:
● היכן נגור מישפחת אל-קייסי?
● היכן יגורו כל תושבי ערב אל-מפג'ר? היחיו בלו-ליים כאיברהים אל-קייסי?
● מדוע לא ניתן להקים כפר חדש עבור תושבי ערב אל-מפג'ר בנקודת במקום בו הם מתגוררים או בסמוך לו?
● עד מתי יהיה עלי קאסם אל-קייסי כלוא?
● מי יעשה צדק לכפר ערב אל-מפג'ר?

מרדכי אבי-שאל ויוסף אלגזי*

* אבי-שאל הוא נשיא הליגה לזכויות האדם והאזרח ואלגזי הוא מזכיר הליגה.

חיים. תושבי הכפר דגו בו. היום מת הנחל, מתו הדגה והצמחיה שבו. שפכי פסולת תעשייתית של מיפעל הצמיגים, "אליאנס", מיפעל הנניר חדרה, ושפכי הביוב של העיר חדרה השכנה הביאו עליהן כלייה. הנחל התי-הפך לתעלת-ביוב מצחינה. מי הביוב חדרו למעיין. התו-צאה: תושבי ערב אל-מפג'ר שותים מאז מים מזוהמים. השילטונות כמו על הכפר חיי פיגור, ניוון וסבל, ללא חשמל, ללא מים ראויים לשתייה, ללא טלפון, ללא מרפאה וללא בית-ספר ראוי לשמו. זה שנים נאסר על התושבים לבנות בית או להעמיד צריף, ומי שהפר את האיסור, בגין הרחבת המישפחה - הרסו את אשר בנה בעמל כפיו.

עם הקמת תחנת הכוח, "שרונים" הוקף חלק גדול מהכפר בסוללת חול גדולה, המאיימת לקבור את הצריפים על יושביהם, וגברו הלחצים על התושבים להתפנות. אלה שניאותו, בליתי-ברירה, להימלט על נפ-שם, עברו לגור בכפרים שכנים, כשהם חייבים להת-חיל הכל מחדש; איש לא דאג להבטחת תנאי קיו-מם האנושי.

עלי אל-קייסי, שהפך דוברם של התושבים, נעשה גם מטרה עיקרית למעשי ההתנכלות של השילטונות. בין השאר הופסקה לפני שנתים העזרה הכספית שקי-בל ממשרד הרווחה. בחודש אוקטובר 1978, במיסגרת הנסיונות לפנות, והפעם בכוח, את התושבים, נעצרו עלי קאסם אל-קייסי וכל בני-מישפחתו, לרבות אחיו איברהים, אמו הישישה, רעייתו וכל ששת ילדיו, ובכ-ללם הבן הקטן, שאז עדיין לא מלאו לו שלוש שנים.

עלי קאסם אל-קייסי מסרב לחתום על צו הפינוי מעל אדמתו. הוא אמר לשופט: "לכם הכוח, אתם יכו-"

ביום הרביעי, 15 באוגוסט, ביקרנו, כמישלחת מטעם הליגה, את האסיר עלי קאסם אל-קייסי בכלא רמלה. הביקור נערך באישור שר-הפנים ונציב שרות בתי-הסו-הר ובתיאום עם הנהלת הכלא. בעיקבות הביקור הח-לטנו להציג את קורות סיבלו של האיש ואת הסיבות שבגללן הוא כלוא מאז חודש אוקטובר אשתקד.

עלי קאסם אל-קייסי אינו פושע והוספת התו-,"אסיר" לשמו אינה אלא קביעת מצבו העגום בין-כותלי בית-הסוהר. נסיבות מאסרו מעוררות כבוד לאי-שיות הכנה והוקרה לאומץ יבוי.

אל-קייסי ובני משפחתו מתגוררים בכפר ערב אל-מפג'ר ליד נחל חדרה המצחיין, בדרך לחיפה. עלי נולד בערב אל-מפג'ר כמו אביו, סבו ואבי-סבו. המישה דורות הם חיו בערב אל-מפג'ר. הוריו קבורים בכפר. בידיו מיסמכים המאשרים את בעלות מישפחתו על הקרקע, עליה נבנה ביתו עוד בשנת 1924.

אל-קייסי, נכה, פירנס בכבוד את מישפחתו כשכיר-יום ואנו היכרנוהו בינואר 1978 כיושב-ראש ועד תו-שבי כפר, אשר נתנו בו אמונם. צרותיו החלו, כאשר החליטו השילטונות לחסל את הכפר, לנשל את תו-שביו ולעקור אותם מעל אדמתם.

לפני שנים הפך ערב אל-מפג'ר שדה לעריכת תרגילי ירי והפצצות; חיי התושבים הפכו לגיהנום; הם חיו בתנאי מלחמה כל השנה ובסכנה מתמדת. כשהתלוננו, נענו: אם הפצצות מפריעות לכם, פנו את השטח. רק לאחר שאחת הפצצות נפלה בשטח קיבוץ שדות-ים, הפ-סיקו השילטונות להשתמש בשטחי ערב אל-מפג'ר כשדה אימונים בתחמושת חיה.

ליד ערב אל-מפג'ר זרם עד לפני שנים נחל מים

מה בין פאשיזם לבין הומאניזם פרטיקולרי?

ניסט פרטיקולרי, שאהב דברים מסויימים ואנשים מסויימים, וריכז את דאגתו הכנה בגורל העם שלו. כל השואות באו לעולם, משום שיוסף לפיד, ואבא שלו, ואנוכי הכותב, ואתה הקורא, לא נכללנו בפרטיקולריות של ההומאניזם שלו.

יוסף לפיד הוא היום בעמדת-כוח. מימשל כושל ועלוב-הפקיד בידיו את אמצעי-התיקשורת העיקרי שלנו, והוא יכול לזרוק משם כל כתב שלא מוצא חן בעיניו, ולחזור על השקפותיו עד שכל עם ישראל יקיא מהן. אבל שום כוח שבעולם לא יוכל לחוקק ממצחו את אות הקלון המביש, שהוא חרת לעצמו במו פיו. דע לך, יוסף לפיד, כי לא רק יהודים עלובי-נפש, הפורקים את פחדנותם ברצח נטולי-מגן, יכולים להסת-תר מאחורי הפרטיקולריות של ההומאניזם שלך. גם רוצחי אביך יכולים להתכסות בה, והיא תכסה על הדם. אני עדיין חייב תשובה לשאלה שבכותבת: מהו ההבדל בין ה"הומאניזם הפרטיקולרי" של יוסף לפיד לבין העיוות המוסרי, שהתיר לקצינים גרמנים לרצוח בני עמים אחרים? תשובתי הכנה: אינני יודע.

יונתן בן-נחום, קיבוץ בית-זרע

ההשקפה המתקדמת, אלא זה מפני שאני פרטיקולרי. מי שדואג לכל הנדרמים והמיסכונים, לא דואג מספיק לגורל העם שלו. חייב אדם לבחור בצדק מסויים. הומאניזם צריך להתבטא באהבה לדברים מסויימים, לאנשים מסויימים. אני מרכז את דאגתי הכנה בגורלו של העם הגרמני ושל הרייך הגרמני. בשבילי זו התחנה האחרונה.

יוסף לפיד לא היה יכול לסתור דברים אלה, מפני שהוא בעצמו אמר אותם (בראיון למוסף "הארץ", ב-25 במאי 1979). פרט להחלפת "יהודי" ב"גרמני", לא שנית מילה מדבריו.

האם אותו קצין נאצי היה יכול לטעון שגם הוא "הומאניסט פרטיקולרי"?

אין אנו מכירים אותו, אבל אנו מכירים את האיש ששלח אותו למשימתו הנפשעת. שמו היה אדולף אייכמן, והוא הועמד לדין בירושלים. זיהו אותו לפי הפרחים ששלח לאשתו ביום נישואיהם. חטפו אותו כאשר שלף פנס וניגש לעזרו לעוברי-אורה, שמכוניותם נתקלקלה (כס היו השליחים שבאו לחטפו). כמה נורא לדעת, הם גדול הרוצחים בדברי הימים היה אב מסור לילדיו ובעל נאמן לאשתו, עוזר לידידיו ודואג לגורל עמו הגרמני. הוא היה מה שלפיד קורא "הומא-"

במאוס 1944 נקש על דלת ביתנו קצין נאצי, לבוש מדים שחורים-חומים, ופנה לאבי ואמר לו: דוקטור למפל, תואיל נא לבוא איתי.

"הייתי אז כבן עשר. אבי ניגש אלי, חיבק אותי ונקש לי, ואמר: אני מקווה להיפגש איתך שוב, בני. מאז לא זכיתי לראות את אבי. הוא נשרף על-ידי הנאצים במחנה מטאהוזן."

סיפור שמזעזע זה (מזוטט לפי "הארץ"), גולל מנכ"ל רשות השידור, יוסף לפיד, בפני ועדת החינוך של הכנסת. כולנו בוודאי מקווים, שאותו קצין נאצי בא מאז על עונשו, אבל כולנו יודעים כי במציאות סביר יותר להשיח, שאותו קצין היה כפסיכונר מכובד, אי-ישם בגרמניה. לו עלה בידי יוסף לפיד לאתרו, היה יכול לתבוע אותו לדין על הפשע שאין לו התיישנות.

האם היה לאותו קצין נאצי במה להצטדק בפני הילד שממנו זל את אביו?

היה. הוא היה יכול לומר לו כך: "תראה, ילד יהודי, חיל שמקבל מקודה צריך סיבה טובה בכדי לא לבצע אותה. ובכן, תן לי סיבה שתניע אותי לסכן את חיי ולחוש על חיי אביו... אני עשוי מכל החומרים שמהם עשוי ליברל יהודי, ואם אני בוחר בדרך שבה אני בוחר, זה לא מפני שאני לא רואה את מכמני